

Федоренко Оксана Анатоліївна,
молодший науковий співробітник наукової
лабораторії з проблем протидії злочинності
ННІ № 1 Національної академії внутрішніх
справ

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В БОРОТБІ З КОРУПЦІЄЮ

Як соціально-негативне явище в суспільстві, корупція в світі існувала завжди, і була притаманна всім державам, на будь-якому етапі їх розвитку. З метою боротьби з корупцією створювалися особливі комісії, які інспектують органи, встановлювалися нові закони і посилювалися міри покарання.

Згідно опитування, що проводилося компанією Transparency International з метою виявлення нинішніх масштабів проблеми корупції, 57 % респондентів погоджуються, що органи державного управління їх країн не справляються зі зменшенням корупції. Немає адекватних ресурсів для контролю та контролю за повсякденною роботою чиновників чи місцевого самоврядування. У деяких країнах масштаби проблеми такі, що громадяни усвідомлюють необхідність бути «на милість корупції», що робить її очевидно складовою повсякденної реальності, як повідомляє ООН. Але що, якби ви [1].

У міру того як системи Штучного інтелекту стають потужнішими, тема управління Штучним інтелектом стає більш важливою. Створення віртуальних «контролерів» роботи чиновників, який міг би агрегувати величезні обсяги відповідних даних і знаходити в них підозрілі змінні стає важливим обговоренням в більшості країн.

Штучний інтелект (ШІ) – це деяка сукупність методів, способів і засобів, зокрема, апаратних, та комп'ютерних програм, які реалізують одну, кілька або всі когнітивні функції (КФ) достатньою мірою еквівалентні когнітивним функціям людини [2]. Штучний інтелект неможливо підкупити чи переконати, а його рішення обумовлені непрозорими алгоритмами, які важко змінити. Штучний інтелект може попередити про корупцію.

Під корупцією слід розуміти не тільки хабарництво, а й незаконне використання державними, комерційними, громадськими та іншими службовцями свого службового статусу, для отримання будь-яких переваг. Це явище широко поширене практично у всіх країнах світу і не піддається повному викориненню. Перш за все, в силу людського фактора [3].

Так як класичні методи по боротьбі з корупцією є мало ефективними, а посилення покарань вже не відлякує правопорушників, був запропонований альтернативний варіант вирішення даної проблеми. Рішення полягає в створенні абстрактної моделі штучного інтелекту здатного істотно знизити рівень корупції. Штучний інтелект

має безліч позитивних якостей, які потрібні для ліквідації корупції. Наприклад, це:

1. Відсутність жадібності, упередженості, прагнення до само збагачення. ШІ є орієнтованою на виконання певного завдання машиною, отже він позбавлений більшості людських бажань.

2. Відсутність емоцій. ШІ є машиною, і як будь-яка інша машина, він не відчуває емоцій, які можуть вплинути на прийняте рішення.

3. Об'єктивна оцінка ситуації. Так як ШІ позбавлений більшості людських недоліків, і орієнтований на виконання конкретної мети, він може приймати рішення об'єктивно, керуючись фактами, і багаторазовим аналізом ситуації.

4. Здатність аналізувати великі обсяги даних за одиницю часу. Так як для прийняття рішень ШІ повинен швидко аналізувати велику кількість баз даних, документів, та іншої інформації, він перевершує людини в об'єктивності оцінки ситуації. [4].

Прикладом штучного інтелекту є система яка називається Zero Trust. Вона була розроблена Китайською академією наук. На сьогодні ця система була впроваджена у 30 муніципалітетах та містах, які разом становлять менше 1 відсотка всіх міст на території Китаю. Це майже виключно бідні регіони, розташовані далеко від політичних центрів країни. Нічого незвичного. Однак майже за сім років роботи ця система допомогла зловити 8721 державних службовців, винних у корупції, кумівстві, марнотратстві та зловживанні владою. Система виявилася настільки успішною, що китайська бюрократія дуже протистоїть її поширенню на інші органи місцевого самоврядування. У деяких органах місцевого самоврядування його відключили після того, як він потрапив у корупційні скандали [5].

Також, досвід використання ШІ цієї системи і є у КНР вже не перший рік працює передова система Zero Trust, яка за допомогою штучного інтелекту та аналізу більшості даних допомагає виявити корумпованих державних службовців та посадових осіб.

Використовуючи бази даних, Zero Trust може становити складні багаторівневі карти соціальних відносин для аналізу поведінки державних службовців. Це дозволяє виявляти підозрілі дії в сфері нерухомості, будівництва інфраструктури, придбання землі та знесення будинків.

Штучний інтелект негайно виявить раптове збільшення банківських заощаджень держслужбовців, покупку нового автомобіля, спробу виграти державне замовлення під своїм ім'ям або за допомогою родичів і друзів.

Якщо у посадових осіб буде спроба сфальсифікувати дані, система Zero Trust визначить це завдяки вмінню зіставляти інформацію з різних джерел і знаходити розбіжності. Також система може зробити запит із супутників, наприклад, для того, щоб перевірити, чи не привласнив хтось кошти, виділені урядом на будівництво дороги в сільській місцевості [6].

Підтримка засобів штучного інтелекту в процесах запобігання та боротьби з корупцією попереду довгий і дуже перспективний шлях. Конфіденційні дані системи Zero Trust, звичайно, не є бездоганим пристроєм. Вона може вказати на підозрюваного чиновника, але цю інформацію необхідно буде ще перевірити, чи мають ці підозри підставу для реальності. Також трапляється, що дані, що надходять до системи (наприклад, про власність чиновників), є фальсифікованими, але система намагається перевірити їх, порівнюючи з даними багатьох баз даних. Тим не менше, це, безумовно, буде одним із найбільш часто використовуваних видів зброї для боротьби з ним.

Список використаних джерел

1. Штучний інтелект бореться з корупцією. INTERIA.PL/informacje press. URL: <https://nt.interia.pl/raporty/raport-sztuczna-inteligencja/strona-glowna/news-sztuczna-inteligencja-walczy-z-korupcja,nId,2736148>.
2. Баранов О. А. Інтернет речей (IoT): мета застосування та правові проблеми / О. А. Баранов // Інформація і право. 2018. № 2. С. 31–44. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Infpr_2018_2_5.
3. Гернер Д. Б'є чиновника по руках: як за допомогою ШІ світ бореться з корупцією. URL: <https://hightech.fm/2018/12/09/corruption>.
4. Юдін В.В. Методи сучасного штучного інтелекту в боротьбі проти класичних корупційних схем в Російській Федерації. Молод. електор. тех. вісник. URL: <file:///C:/Users/%D0%90%D0%B4%D0%BC%D0%B8%D0%BD/Downloads/01.pdf>.
5. Козоль Хуберта. Машина для виявлення корупції виявилася занадто ефективною URL: <https://cyfrowa.rp.pl/technologie/31429-maszyna-wykrywajaca-korupcje-okazala-sie-zbyt-skuteczna>.
6. Трепаліна Ю. Штучним інтелектом по корупції. URL: <https://nag.ru/news/newslane/103278/iskusstvennyim-intellektom-po-korrupsii-.html>.

Франчук Василь Валерійович,
завідувач відділення міжнародної освітньої
діяльності Львівського державного
університету внутрішніх справ, кандидат
юридичних наук

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН ЩОДО СУМІСНИЦТВА ТА СУМІЩЕННЯ

Належний рівень протидії корупції залежить від багатьох факторів, зокрема й якісного антикорупційного законодавства, яке не лише вірно визначає зміст та ознаки того чи іншого діяння, а й не викликає труднощів щодо застосування цих положень в правозастосовній практиці. Адже будь-який закон повинен бути